

Nr 178

Utlåtande i anledning av väckta motioner angående förenklingar och besparingar i den statliga förvaltningen m. m.

(5:e avd.)

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Aastrup m. fl.* (I: 542) och den andra inom andra kammaren av herr *Ohlin m. fl.* (II: 653), har yrkats, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om skyndsamt utredning i syfte att nå förenklingar och besparingar i den statliga förvaltningen.

Vidare har i en inom andra kammaren av herr *Christenson* i Malmö väckt motion (II: 675) hemställts, att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nummer 162 måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t med anledning av 1958 års besparingsutrednings förslag anhålla,

a) att den statliga förvaltningen och de statsägda företagen anmodas vidta rationaliseringar av olika slag för att öka produktionen per anställd,

b) att en revision av den allmänna verkstadgan verkställs och nya instruktioner utfärdas till verkscheferna för att få förenklingar och besparingar till stånd, vilka snabbt kan påverka rationalisering och ekonomi i statsförvaltningen,

c) att direktiv utfärdas till affärsverken och andra statsföretag att vid framställningar rörande olika investeringar i fall där det är möjligt dessa åtföljes av kalkyler för bedömande av investeringarnas lönsamhet i form av ökade intäkter eller sänkta omkostnader,

d) att affärsverkens nuvarande avskrivningsregler, som inte kan anses tillräckliga genom att verken i vissa fall redovisar en missvisande nettoinkomst, ändras därhän att nya avskrivningsregler överväges ur företagsekonomisk synpunkt,

e) att affärsverken anmodas redovisa det ekonomiska resultatet av de olika rörelserna på ett sådant sätt att riksdagen kan få en fortlöpande bild av lönsamheten,

f) att samtliga myndigheter och företag (t. ex. väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och byggnadsstyrelsens byggnadsbyrå, S. J. m. fl.) uppmanas begränsa den egna produktionsverksamheten, som i viss mån ökat det allmänt administrativa arbetet och förorsakat större statsutgifter och att i stället i största möjliga utsträckning entreprenörer och underordnade serviceföretag användes och arbeten först utbjudes genom anbudsförfarande, samt

g) att statsbolag som inte förräntar de kapitalmedel som ställts till förfogande och under ett antal år inte lämnat någon vinst av rörelsen utarrenderas eller försäljes.

I fråga om motiveringen för ifrågavarande förslag hänvisar utskottet till motionerna II: 651 och II: 675.

Utskottet har funnit sig icke böra tillstyrka förevarande förslag och hemställer alltså,

1. att motionerna I: 542 och II: 653 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;
2. att motionen II: 675 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 27 november 1959

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Närvarande: se under utlåtandet nr 179.

Reservation

av herr *Ivar Johansson*, fröken *Andersson*, herrar *Pålsson*, *Axel Johannes Andersson*, *Jacobsson*, *Nestrup*, *Skoglund* i Doverstorp, *Malmborg*, *Staxäng*, *Svensson* i Stenkyrka, *Nilsson* i Göingegården, *Wedén*, *Gustafsson* i Skellefteå och *Gustafsson* i Kårby, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställa bort ha följande lydelse:

»Utskottet delar uppfattningen att det med hänsyn till de statliga förvaltningskostnadernas totalt sett betydande omfattning och de framförliggande statsfinansiella svårigheterna är viktigt, att särskilda ansträngningar göres för att pressa ned kostnaderna och även i övrigt vinna besparingar i den statliga förvaltningen. Med hänvisning bl. a. till den redovisning som lämnats i motionerna I: 540 och II: 651 angående möjligheterna att vinna besparingar inom förvaltningsområdet tillstyrker utskottet att en särskild utredning tillsättes. De riktlinjer som anvisas i de nyss nämnda motionerna bör enligt utskottets mening läggas till grundval för utformningen av utredningens uppdrag. Utskottet anser vidare, att de förslag och synpunkter beträffande rationalisering och effektivisering av den statliga affärsverksamheten som redovisats i motionen II: 675 bör beaktas i denna utredning.

Utskottet hemställer således,

att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 542 och II: 653 samt i anledning av motionen II: 675, i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om skyndsamt utredning i syfte att nå förenklingar och besparingar i den statliga förvaltningen samt rationalisering och effektivisering av den statliga affärsverksamheten.»